

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.	Asiakirjan päivämäärä on:	06.02.2026
Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.	Dokumentet är daterat:	06.02.2026
This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.	The document is dated:	06.02.2026

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Anna-Maija Sinnemaa
Pvm / Datum / Date: 06.02.2026

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi
Pvm / Datum / Date: 06.02.2026

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Talousvaliokunta
talousvaliokunta@eduskunta.fi

Energiaviraston lausunto

Valtioneuvoston kirjelmä U 76/2025 vp eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi päätöksen (EU) 2015/1814 muuttamisesta

Eduskunnan talousvaliokunta on 5.2.2026 pyytänyt Energiavirastolta kirjallista asiantuntijalausuntoa koskien valtioneuvoston kirjelmää U 76/2025, joka käsittelee komission ehdotusta päätökseksi, jolla muutettaisiin päästökaupan markkinavakausvarantoa koskevaa päätöstä (EU) 2015/1814.

Energiavirasto toimii päästökauppalain (1270/2023) ja fossiilisen polttoaineen jakelun päästökaupasta annetun lain (1066/2024) mukaisena toimivaltaisena viranomaisena. Energiavirasto toimeenpanee kansallisesti sekä ETS1- että ETS2-päästökauppaa, valvoo niitä koskevien lakien noudattamista sekä hoitaa muut sille laeissa säädetyt tehtävät.

Energiavirasto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiassa ja lausuu seuraavaa.

Komission ehdotus

Markkinavakausvaranto käyttöön otettiin vuonna 2019 vähentämään päästöoikeuksien tarjontaa ETS1-päästöoikeusmarkkinoilla sekä pidemmällä aikavälillä tasamaan esimerkiksi suhdannevaihteluiden vaikutusta markkinaan. Varannon laskentasääntöjen mukaisesti markkinoille huutokauppaamalla liikkeelle laskettavien päästöoikeuksien määrää voidaan vähentää tai lisätä perustustuen siihen, kuinka paljon päästöoikeuksia arvioidaan olevan saatavilla päästöoikeusmarkkinoilla. Varannon käytännön toiminnasta vastaa komissio.

Uuden ETS2-päästökaupan käyttöön otosta sovittiin päästökauppadirektiivin vuonna 2023 voimaan astuneella muutoksella. Samanaikaisesti sovittiin, että markkinavakausvarantoa laajennetaan koskemaan myös ETS2-päästökauppaa. Vaikka ETS1- ja ETS2-päästökauppajärjestelmät ovat sääntely-ympäristöltään samankaltaiset, ovat ne kuitenkin täysin erilliset ohjauskeinot, joilla on omat päästöoikeudet. Myös markkinavakausvarannon toimintasäännöt, joita nyt ehdotetaan ETS2-päästökaupan osalta muutettavan, ovat erilaiset.

Energiavirasto vastaa Suomen päästöoikeusosuuksien huutokauppaamisesta kummassakin päästökauppajärjestelmässä. Huutokaupattavia päästöoikeusmääriä mukautetaan tarpeen mukaan markkinavakausvarannon sääntöjen mukaisesti ja tämä taas vaikuttaa huutokaupoista saataviin tuloihin. Vastaavat mukautukset tehdään yhtäaikaaisesti kaikkien jäsenmaiden huutokauppaosuuksiin, tarkoittaen, ettei varannon toiminnasta seuraa vaikutuksia, jotka olisivat Suomelle poikkeuksellisia muihin päästökauppaan osallistuviin maihin nähden. Energiaviraston näkemyksen

mukaan komission ehdottamat muutokset varannon toimintaan eivät tuo tähän muutosta.

Ehdotetuilla varannon sääntöjen muutoksilla pyritään lisäämään kykyä reagoida äkillisiin hinnannousuihin ETS2-päästökaupan hinnoittelun käyttöönoton alkuvaiheessa. Energiavirasto pitää ehdotettua muutosta perusteltuna mutta toteaa samalla, ettei muutosten vaikutuksia ole mahdollista arvioida erityisen perusteellisesti. ETS1-päästökaupassa markkinavakausvarannon ensisijainen tehtävä on toistaiseksi ollut supistaa tarjontaa eikä sieltä ole kokemusta päästöoikeuksien vapauttamisesta äkillistä hinnan nousua tasaamaan. Energiavirasto myös toteaa, että päästöoikeusmäärät, joita varannosta voidaan komission ehdottamilla sääntömuutoksilla vapauttaa, eivät ole suuria suhteessa vuosittaiseen liikkeelle laskettavien päästöoikeuksien kokonaismäärään. Komissio on vahvistanut ETS2-päästökauppajärjestelmän vuotta 2027 koskevaksi päästökatoksi 1,04 miljardia CO2 tonnia. Päästökatto ja vastaava määrä huutokaupattavia päästöoikeuksia tulee laskemaan vuosittain.

ETS1-päästökaupassa markkinan hintatasoa on tyypillisesti lyhyen aikavälin kysynnän lisäksi kannatellut pidemmän aikavälin näkymät niukkuuden lisääntymisestä. Voidaan arvioida, että ETS2-päästökaupan kohdalla tilanne tulee olemaan saman kaltainen, eli ETS2-päästöoikeuksien hintatasoon tulee keskeisesti vaikuttamaan sen hetkinen tilannenäkymä päästöoikeuksien niukkuudesta pitkällä aikavälillä, minkä käytännössä sanelee ETS2-päästökaupalle mahdollisesti määritettävä tulevaisuuden päästövähennystavoite.

Komission ehdotuksen suhde ETS2-päästökaupan asteittaiseen käyttöönottoon

Markkinavakausvarannon sääntöjen muuttamisen lisäksi komissio on esittänyt muutosta päästöoikeuksien huutokauppaamisen käynnistymisen aikatauluun. Komission ehdotuksen toteutuessa ETS2-päästöoikeuksien liikkeelle lasku huutokauppaamalla käynnistyisi vuoden 2027 alusta. Samanaikaisesti jäsenmaat ovat sopineet ETS2-päästökaupan hintavaikutuksen lykkäämisestä vuodella tarkoittaen, että sääntelyn piiriin kuuluvien toimijoiden tulee ensimmäisen kerran hankkia ja palauttaa vuoden 2028 päästöjään vastaava määrä päästöoikeuksia. Energiavirasto haluaa todeta näiden esitysten yhteysvaikutuksesta seuraavaa.

Tehokas ja toimiva päästöohjaus edellyttää, että sovellettavan ohjauskeinon toimeenpanolle varataan riittävästi aikaa. Tästä näkökulmasta Energiavirasto pitää muutosehdotusten mukaista ratkaisukokonaisuutta ja aikataulua perusteltuna. Päästöoikeuksien liikkeelle laskun on tarpeellista käynnistyä hyvissä ajoin ennen palautusvelvoitteen käynnistymistä, jotta toimijoilla on riittävästi aikaa valmistautua ja sopeutua uuteen velvoitteeseen ja kustannukseen. Tarvittaessa markkinavakausvaranto voi tuoda lisäjoustoa äkillisessä hinnannousussa.

Uusi ETS2-päästökauppa kattaa kansallisesti noin 90 yritystä, joiden on jo tullut hakeutua järjestelmän raportointivelvoitteiden piiriin. Yritysten joukossa on huomattava määrä pieniä toimijoita sekä yrityksiä, joiden päästöt ovat erittäin pienet. Sääntelyn piiriin kuuluvista yrityksistä noin puolet ovat itse polttoaineen loppukäyttäjii, tyypillisesti pieniä teollisuuslaitoksia. Energiavirasto haluaa nostaa esiin, että jo pelkästään kireällä aikataululla toimeenpantu raportointi- ja todentamisvelvoite soveltuu huonosti pienille toimijoille ja aiheuttaa huomattavaa taakkaa näille

energiavirasto
energimyndigheten

yrittäjille. Lisäksi aiheutuu hallinnollista tehottomuutta, kun hallinnollisesti raskasta päästökauppasääntelyä kohdistetaan yrityksiin, joiden päästöt ovat vaikutusvuodeltaan hyvin pienet. Energiavirasto pitääkin erittäin tärkeänä, että päästökaupan EU-tason sääntöjä seuraavan kerran uudistettaessa tähän tulisi kiinnittää enemmän huomiota.

Jakelu

Talousvaliokunta